

פרחי קיץ

Summer Flowers

סיון התש"ף - 6/2020 - 1096

במינרלים, כמו שולי דרכים ושפכי מחצבות. דרכים חדשות מעוטרות בשוליהן בפריחה השופעת של הטיון המופיעה בסוף הקיץ, אף שעונה זו כמעט חפה מפריחה. נתן יונתן כתב בשירו "דו-קיום בחלום": "לא להכחיד את צמחית הבר הנדירה / קצו של הטיון מוחק עדות מספר הדרכים". עם התחדשות הצומח הטבעי כמה שנים לאחר הפרעת האדם נעלם הטיון, מכיוון שאינו עומד בתחרות עם צמחים אחרים המצילים עליו וכובשים בכך את בית-הגידול.

צלף קוצני (*Capparis zoharyi*)

מעטים הם הצמחים המסוגלים לצמוח בחומות ובסלעים בתנאים קשים של חוסר קרקע ומים. אין פלא אפוא שמעיד רבי שמעון בן לקיש: "שלושה עזין הם: ישראל באומות, כלב בחיות, ויש אומרים אף עז בבהמה דקה ויש אומרים אף צלף באילנות" (ביצה כה ע"ב). פקעי הפרחים המשומרים בחומץ או במלח ידועים בשם caper ומצויים בכל חנות. על חשיבות הפירות מסופר: "תנו רבנן: מעשה בחסיד אחד שנפרצה לו פרץ בתוך שדהו, ונמלך עליה לגודרה, וזכר ששבת הוא ונמנע אותו חסיד ולא גדרה. ונעשה לו נס ועלתה בו צלף וממנה הייתה פרנסתו ופרנסת אנשי ביתו" (שבת קנ ע"ב). כלומר היה זה שיח גדול ושופע פירות המספיק כדי הבטחת הכנסה למשפחה שלמה.

פרופ' אמוץ דפני

פרופסור אמריטוס לבוטניקה, אוניברסיטת חיפה

בעונת הקיץ פורחים בארץ מעט צמחים יחסית עקב מיעוט הגשמים בעונה זו. אין פלא אפוא שרוב המינים הפורחים קשורים לבתי-גידול לחים כמו בריכות, גדות נחלים ושולי ביצות, שם יש כמות מספקת של מים. בבתי-גידול אלו קיימת צפיפות רבה, והצמחים מתחרים על מרחב ואור. לרבים מהם מערכת שורשים סבוכה וצמיחה נמרצת במיוחד.

כמה צמחים "נועזים" גדלים בסלעים ובקירות ומנצלים את מעט המים הספוגים בטיח ובאבן. כתוצאה ממיעוט החרקים בעונה זו רוב הצמחים פתוחים לכל דכפין ומבוקרים על-ידי מינים רבים של חרקים.

ערברבה שעירה (*Epilobium hirsutum*)

בקיץ, בעונת הפריחה בבתי-גידול לחים, אי אפשר להתעלם מנוכחותם הוורודה-עזה של פרחי הערברבה. זו גם דעתם של המבקרים הרבים בפרחיה: פרפרים, דבורי בר וזבובים, העטים על הצוף והאבקה המועטים כל כך בעונה זו.

גננים רבים ברחבי תבל אימצו את הערברבה עקב יפי פרחיה, אך עד מהרה התברר שמדובר בסוס טרויאני - צמח בודד עשוי ליצור עשרות אלפי זרעים קטנים, המצויידים בציצת שערות והנפוצים ברוח לכל עבר ומשתלטים על שטחים רבים. כושר פלשנות אדיר זה הביא למעמדה המפוקפק כעשב רע בקנה-מידה עולמי, בייחוד בצפון אמריקה ובאוסטרליה.

טיון דביק (*Ditrichia viscosa*)

הטיון גדל לאורך אפיקי נחלים ובשולי ביצות, וה"טיין" החבוי בשמו מעיד על בית-הגידול המקורי. באופן משני הטיון הוא צמח פולש עקב פעילות האדם, והוא נפוץ בצידי הדרכים, בגלי אשפה ובחורבות. זרעיו של הטיון מופצים ברוח, והנבטים הם בעלי דרישות צנועות ביותר לעומת מיני צמחים אחרים. הם כובשים בתי-גידול דלים

עיצוב בולים, מעטפה וחותמת:
טוביה קורץ ורון גולדברג
Stamps, FDC & Cancellation Design:
Tuvia Kurtz & Ronen Goldberg

Summer Flowers

Relatively few plants bloom in Israel in the summer due to the lack of rain during this arid season. It is therefore not surprising that most of the species that do bloom are found in damp habitats such as pools, riverbanks and beside swamps, where they have sufficient water. These habitats are crowded and plants compete for space and light. Most of them have complex root systems and grow vigorously.

Some "bold" plants grow among rocks and utilize the small amounts of water that are saturated into the plaster and stone.

As a result of the small number of insects during this season, most of the plants remain wide open and are visited by many insect species.

Epilobium hirsutum

In summer, when plants bloom in damp habitats, it is impossible to ignore the bold pink blossoms of the willowherb plant. The many visitors to these flowers agree: butterflies, wild bees and flies that descend upon the nectar and pollinate the plants. Many gardeners throughout the world embraced the willowherb thanks to its beautiful flowers but it soon became apparent that it is a Trojan horse – a single plant can produce tens of thousands of small hairy seeds that are carried by the wind and take over wide areas. This immense invasive capability has turned it into a noxious weed, especially in North America and Australia.

Dittrichia viscosa

The inula grows along river banks and beside swamps, the "silt" that is part of its name in Hebrew attests to its original habitat. The inula also became an invader plant because of human activity and it is prevalent along roads, in garbage heaps and abandoned buildings. Inula seeds are scattered by the wind and the seedlings are less "demanding" than other plant species. They take over habitats that are poor in minerals such as roadsides and quarry waste.

The shoulders of new roads abound with the inula blossoms that appear in late summer, a nearly flowerless season. Natan Yonatan wrote in his poem "Coexistence in a Dream": Do not eradicate the rare wild plants / the end of the inula erases testimony from roadside history." With the reappearance of wild plants, and after years of human interference, the inula has disappeared because it cannot compete with other plants which overshadow it and take over the habitat.

חומת אירוע להופעת הבול SPECIAL CANCELLATION

Capparis Zoharyi

Few plants are able to grow in walls and between rocks in harsh conditions with no soil and water. It is therefore no wonder that Rabbi Shimon ben Lakish said: "There are three impudent ones: The Jewish people among the nations; the dog among animals; and the rooster among birds. And some also say: Also the goat among small cattle and also the caper bush among trees" (Bavli Beytza 25:2).

The flower buds that are preserved in vinegar or salt are called capers and can be found in any store. This fruit was so significant that it was said: "The Sages taught: There was an incident with a pious man in which a breach was made in the fence around his field, and when he saw it he decided to fence it in. And then he remembered that it was Shabbat. And that pious man refrained from fixing the fence forever because he had thought about fixing it on Shabbat. And a miracle was done for him, and a caper bush grew in the breach, thereby closing it up. And from it and its produce he then received his livelihood and the livelihood of the members of his household" (Shabbat 150:72). In other words, the bush was large enough and so full of fruit that it supported an entire family.

Prof. Amots Dafni

Professor Emeritus of Botany, Haifa University

השירות הבולאי - טל: 076-8873933
דרך ההגנה 137, תל-אביב-יפו 6199903
The Israel Philatelic Service - Tel: 972-76-8873933
137 Derech Hahagana, Tel-Aviv-Yafo 6199903
www.israelpost.co.il * e-mail: philserv@postil.com

Issue:	יוני 2020 June	הנפקה:
Stamps Size (mm):	H 40 ג / W 30 ר (מ"מ):	מידת הבולים (מ"מ):
Plates:	1151, 1152, 1153	לוחות:
Stamps per Sheet:	15	בולים בגיליון:
Tabs per Sheet:	5	שבלים בגיליון:
Method of printing:	אופסט Offset	שיטת הדפסה:
Security Mark:	מיקרוטקסט Microtext	סימון אבטחה:
Printer:	Cartor Security Printing, France	דפוס: